

С.А. Мороз, (НУЦЗУ, Харків)

ДОСВІД КАНАДИ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЧЕРЕЗ МЕХАНІЗМ ЇЇ ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЇ

За підрахунками фахівців 80% витрат іноземного студента перепадає на забезпечення його перебування у країні навчання (оплата житла та харчування; транспортні витрати та витрати на організацію дозвілля (спорт, подорожі, музеї тощо); придбання підручників тощо), а 20% – на оплату навчання [1]. Цілком очевидно, що кожна з статей цих витрат, тим чи іншим чином стимулює (кредитує) розвиток окремих галузей економіки та сфер суспільного життя. Наприклад, за інформацією міністра міжнародної торгівлі Канади Едварда Фаста, збільшення до 2022 р. кількості іноземних студентів до 450 тис. осіб., а це вдвічі більше ніж їх є на цей час, обумовить, по-перше, зростання надходжень до бюджету країни (через оплату студентами-іноземцями товарів та послуг) до 16,1 млрд. канадських дол., а по-друге – створення понад 86,5 тис. нових робочих місць [2]. На переконання Е. Фаста іноземні студенти є потужним джерелом для розвитку економіки Канади, як в короткостроковій перспективі, тут мається на увазі безпосередні витрати студентів-іноземців, так і у межах довгострокових перспектив, наприклад, через механізм імміграції.

Канада пропонує декілька провінціальних імміграційних програм, скориставшись якою колишній студент-іноземець має можливість залишитись в країні для працевлаштування та через чотири роки отримати громадянство. Серед таких програм слід звернути увагу на: «Ontario Provincial Nominee for Students with a Job Offer»; «Québec experience program»; «Saskatchewan Immigrant Nominee Program»; «Manitoba Provincial Nominee Program» та деякі інші. Як правило, кожна з відповідних програм розрахована на тих випускників-іноземців, які закінчили університет у межах освітнього середовища відповідної провінції або мають запрошення на роботу від її суб'єктів. Серед інших державних програм, які опосередковано впливають на підвищення рівня інтернаціоналізації вищої освіти слід звернути увагу на започатковану Урядом Канади ще у 2008 році державну програму «Canadian Experience Class». Реалізація цієї програми передбачає, з одного боку, залучення талановитих абітурієнтів та студентів до освітнього середовища канадських університетів, а з іншого – формування таких умов професійної діяльності в Канаді, за яких випускники з числа іноземних громадян будуть прагнути до

працевлаштування у її межах. За час дії цієї програми понад 20 тис. випускників-іноземців скористалися її перевагами та оформили статус резидентів Канади.

Приймаючи до уваги вище наведене, можемо сформулювати такі основні висновки.

По-перше, підвищення якості вищої освіти може відбуватися не лише через традиційні системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (внутрішня та зовнішня системи, а також система забезпечення якості діяльності незалежними інституціями) та механізми прийняття державних стандартів (стандарт вищої освіти та ВНЗ; галузеві стандарти), ліцензування освітньої діяльності та акредитації ВНЗ, напрямів підготовки та освітніх програм [3], а у тому числі й через механізми її інтернаціоналізації. Залучення до освітнього середовища країни найбільш підготовлених з академічної точки зору абітурієнтів та мотивованих до розвитку власних потенціалів студентів, не лише забезпечить надходження в країну додаткових економічних ресурсів, що само по собі є досить важливим фактором для розвитку соціально-економічних відносин, а і сприятиме підвищенню загального рівня якості освітнього середовища як окремого університету, так і країни в цілому.

По-друге, забезпечення якості вищої освіти не є прерогативою лише профільних по відношенню до сфери вищої освіти агентів. Досвід Канади переконливо свідчить про неабиякі потенціали міграційної політики держави у підвищенні якості освітньої діяльності та якості вищої освіти, наприклад через залучення до освітнього середовища країни талановитої та вмотивованої до інтеграції у канадське суспільство молоді та викладачів.

Список літератури

1. Лозовий В.С. Україна на міжнародному ринку освітніх послуг вищої освіти: Аналітичне записка [електронний ресурс] / Лозовий В.С. // Національний інститут стратегічних досліджень. – Режим доступу: <http://www.niss.gov.ua/articles/1695>

2. У Канаді планують збільшити вдвічі кількість іноземних студентів [електронний ресурс] / Новини // ЗІК. – Режим доступу: http://zik.ua/news/2014/01/16/u_kanadi_planuyut_zbilshyty_vdvichi_kilkist_inozemnyh_studentiv_453165

3. Moroz S. Public administration mechanism and labour market potentials of the higher educational establishments / S. Moroz // Czech Journal of Social Sciences, Business and Economics. – 2015. – №3. – P. 19–30